

PKK'NİN “ŞEHİR SAVAŞI” TEMELLİ TERÖR STRATEJİSİ

İBRAHİM AYDIN

Başkan Danışmanı ORSAM

“

“Arap Bahan”ın ortaya çıkardığı sonuçları da dikkate alan terör örgütü, Suriye’de elde ettiği tecrübeleri Türkiye’de pratiğe aktarmak amacıyla şehirlerde yeni örgütlenme modelini ve yeni hareket tarzlarını gerektiren “Devrimci Halk Savaşı” konseptini yeni strateji olarak benimsemiştir.

”

P

KK terör örgütünün şiddetle kurduğu yaşamsal ilişki, örgütü şiddet ve şiddeti boyutlandırma konusunda

İhtisas sahibi yapmış, her dönemin ruhuna uygun bir söylemle şiddeti kamufle etme becerisi de en az şiddet uygulamalarındaki kadar gelişmiştir. Kuruluş yıllarında Soğuk Savaş döneminin sosyalist bağımsızlıkçı ve ayrılıkçı hareketlerin revaçta olduğu bir dönemde, örgütlenme modeli olarak Sovyet tipi “Devrimci Solu”, mücadele yöntemi olarak da Çin Devrimi’nden esinlenen “Uzun Süreli Halk Savaşı Stratejisi”ni benimseyen terör örgütü, bölünme ve bağımsızlığı hedeflediğini ve bu maksatla silahlı mücadele yürüteceğini açıkça ifade etmiştir.

Soğuk Savaş döneminin sona erdiği 1990’lı yıllara gelindiğinde, de-

mokrazi, insan hakları ve sivil toplum gibi Avrupa merkezli yumuşak güç unsuru argümanların ön plana çıkmasıyla örgüt, legal siyasal alanda örgütlenmeyi ve “şehir faaliyetlerini” öncelikli hedefleri arasına almıştır. Terör örgütü lideri Abdullah Öcalan’ın yakalanması sonrasında denk gelen 2000’li yılların başından itibaren bağımsızlık hareketleri arasında devlet kurma modelinin etkisini yitirmiş olması nedeniyle terör örgütü de bağımsız devlet kurma hedefi yerine demokratik cumhuriyet teorisini ve silahlı mücadele yerine de demokratik siyaseti benimsediğini açıklamıştır. Son birkaç yılda ise “Arap Baharı”nın ortaya çıkardığı sonuçları da dikkate alan terör örgütü,

Suriye’de elde ettiği tecrübeleri Türkiye’de pratiğe aktarmak amacıyla şehirlerde yeni örgütlenme modelini ve yeni hareket tarzlarını gerektiren “Devrimci Halk Savaşı” konseptini yeni strateji olarak benimsemiştir.

DEVİRİMCİ HALK SAVAŞI STRATEJİSİ

Esas itibarıyla PKK terör örgütünün silahlı faaliyetleri iki ana dönem kapsamaktadır. Birinci dönem, örgütün kuruluşundan Öcalan’ın yakalanması sonrasına kadar geçen 1978-2000 yılları arası dönemde örgüt tarafından esas alınan “Uzun Süreli Halk Savaşı Stratejisi” dönemi, ikinci dönem ise Öcalan’ın yakalanması sonrasında yani 2000 yılından itibaren esas alınan “Meşru Savunma Stratejisi” dönemidir. Aslında gerek Uzun Süreli Halk Savaşı Stratejisi gerekse Meşru Savunma Stratejisi, kavramsal farklılıklarına rağmen aynı araçlarla aynı hedefe yönelmiş benzer stratejilerdir. Her iki stratejik modelin de araçları; silahlı yapılanmalar ve bu silahlı yapıyla koordineli çalışan halk kitleleri, hedefliyse mücadele edilen bölgenin devletin kontrolünden kopartılmasıdır.

Meşru Savunma Stratejisi, insan hakları ve demokratik siyasal mücadele söylemlerini kullanmak ve sivilleri kalkan yapmak suretiyle Devrimci Halk Savaşı gerçekleştirmeyi hedefleyen bir strateji olup örgütsel kaynaklara göre iki temel alanda yürütülmektedir. Birincisi sözde Demokratik Halk Serhildanları ya da kitlesel şehir isyanları, ikincisi ise yine sözde gerilla savaşıdır. Demokratik halk eylemleri; toplu dilekçe vermeden toplantı, oturma eylemi, protesto, boykot,

grev, miting, yürüyüş, gösteri, işgal vb. eylem türleri ile çatışma ve silahlı-silahsız ayaklanmalara kadar birçok türde eylemi içermektedir.

Devrimci Halk Savaşı, işte bu kitlesel halk eylemlerinin her alana yaygınlaştırılıp sürekli bir hâle getirildiği, silahlı yapılanmaların da devletin önemli merkezlerine kapsamlı ve etkili saldırılar düzenlediği, kent ve metropollerde yoğunlaşarak sözde Kıra Dayalı Halk Savaşının geliştirildiği bir konsepti ifade eder. Anılan sürecin sonunda devlet güçlerinin bölgeden çıkarılması ya da devletin örgüt talepleri doğrultusunda çözüme zorlanması hedeflenmektedir. Böylelikle öngörülen “KCK Sistemi”nin kendi öz yönetimi temelinde gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

“

Örgüt bağlantılı kuruluşlar tarafından, halkın PKK terör örgütü güdümünde örgütlenmesi amacıyla organize edilen faaliyetlerle de “Devrimci Halk Savaşı” için uygun şartların oluşturulması hedeflenmiştir.

”

KCK SİSTEMİNİN ÖRGÜT STRATEJİSİNDEKİ YERİ

Anılan KCK (Kürdistan Topluluklar Birliği) Sisteminin açılımı ve şehir kalkışmaları ile ilgisi şudur. PKK terör örgütüncü 2005 yılında kabul edilen “KCK Sözleşmesi” uyarınca; Türkiye, Irak, Suriye ve İran toprakları içerisinde “Kürdistan Toplulukları” olarak adlandırılan eyalet, bölge, şehir, kasaba, mahalle, kömün ve ocak örgütlenmelerinin

“Demokratik Özerklik” (Öz Yönetim) modeli çerçevesinde kendilerini yönetmeleri öngörülmekte ve örgüt, kendisi de dört ülkedeki bu toplulukları ve kurumları KCK üst yapısı marifetiyle tek merkezden yönetmeyi amaçlamaktadır.

KCK Sözleşmesi’ne göre, sözde “Demokratik Konfederalizm” çatısı altında faaliyet gösterecek olan bahse konu bu öz yönetim bölgelerinin idari yapılanmalarında; ideolojik, siyasi, sosyal, ekonomik ve savunma adı altında beş ayrı “Alan Merkezi” öngörülmekte olup, ilk dört alan merkezlerindeki faaliyetler ile halkın günlük yaşantısı içerisinde kamu düzenine alternatif bir yapı oluşturularak halkın devletten uzaklaştırılması ve radikalleşmesinin temini, “Meşru Savunma Alan Merkezi” marifetiyle de radikalleşen bu bireylerin mevcut kamu otoritesine karşı silahlı ayaklanmaları sağlanarak Devrimci Halk Savaşı için koşulların tamamlanması öngörülmektedir.

KCK Sözleşmesi’nde öngörülen ve 2007 yılında KCK sisteminin kurulmasıyla da uygulamaya geçilen tüm bu alanlardaki faaliyetlerin Türkiye bölümü, sözde sivil toplum örgütü olarak kurulan Demokratik

Toplum Kongresi (DTK) tarafından koordine edilmiştir. DTK, KCK Sözleşmesi’nde öngörülen Türkiye’deki sözde demokratik öz yönetim bölgelerinin kurulması maksadıyla, bölge temsilcilikleri, mahalle ve köy meclisleri, kadın ve gençlik meclislerinin kurulması ve yürütülmesi faaliyetlerinde bulunmuştur. Bunun yanı sıra örgüt bağlantılı kuruluşlar tarafından, halkın PKK terör örgütü güdümünde örgütlenmesi amacıyla organize edilen faaliyetlerle de “Devrimci Halk Savaşı” için uygun şartların oluşturulması hedeflenmiştir. Ancak güvenlik güçlerinin operasyonlarıyla anılan faaliyetlerin başarısızlığa uğratılması üzerine örgüt tarafından öz yönetim bölgelerini oluşturmak maksadıyla 2010 yılından itibaren “Devrimci Halk Savaşı” başlatma kararı alınmıştır.

SURİYE İÇ SAVAŞININ TERÖR EYLEMLERİNİN DÖNÜŞÜMÜNE ETKİLERİ

Anılan dönemde Suriye’de iç savaşın başlamasıyla birlikte tecrübeli unsurlarını Suriye’ye gönderen terör örgütü, daha sonra 21 Mart 2013 tarihinde Türkiye’de sözde

“ateşkes” ilan etmiş ancak terör faaliyetlerini sonlandırmamış ve “Yurtsever Devrimci Gençlik Hareketi/YDG-H” adı altında gençlerden kurulu bir yapı oluşturarak şehirlerdeki ayrılıkçı faaliyetlerini sürdürmüştür. 2015 yılının başlarından itibaren de Suriye’de kazanılan şehir savaşları tecrübelerini Türkiye’ye aktarmaya çalışan terör örgütü, YDG-H eliyle şiddeti şehirlere yayma gayretiyle kimlik kontrolü, sözde asayiş ve yargılama faaliyetlerinde bulunmuş, ayrıca şehir merkezlerinde çukurlar açmış, barikatlar kurmuş, el yapımı patlayıcı (EYP) düzenekleri hazırlamış, vatandaşların evlerine ve iş yerlerine el koymuş, sağlık ocakları, hastaneler, okullar, ibadethaneler ve diğer kamu binalarını yakarak kamu hizmetlerini işlemez hâle getirmeye çalışmıştır. Nihayet 22 Temmuz 2015 tarihinde Şanlıurfa- Ceylanpınar’da iki polis memurunu uykudayken şehit eden PKK terör örgütü sözde “Devrimci Halk Savaşı” sürecini başlatmış ve sonrasında birçok il, ilçe ve mahallede öz yönetim ilan etme girişiminde bulunmuştur.

Anılan terör faaliyetlerine karşı güvenlik güçlerince gerçekleştirilen “Meskûn Mahal Operasyonları” ile örgütün tüm bölgelerdeki direncinin kırılması üzerine terör örgütü, şehirlerdeki faaliyetleri daha örgütlü ve daha profesyonel bir yapıyla sürdürmek amacıyla, Suriye iç savaşında tecrübe kazanmış teröristlerin çekirdeğini oluşturduğu, mevcut YDG-H unsurları ve bu konuda özel olarak eğitim alan unsurların da eklenmesiyle “Sivil Savunma Birlikleri/YPS” adı altında yeni bir yapı oluşturmuştur.

YPS’nin amacı, toplumu örgütlemek, devletten koparmak, sistem dışına çıkarmak ve kendi sistemini kuracak noktaya getirmek, başka bir ifadeyle sözde “Devrimci Halk Savaşı”na uygun ortamı hazırlamak olarak belirtilmiştir. PKK terör örgütünün hayata geçirmeyi hedeflediği bu sözde “Devrimci Halk Savaşı”nın ilk büyük denemesi Ağustos 1992’de Şırnak’ta gerçekleşmiştir. Öcalan’ın talimatıyla önce Cizre, Silopi ve Nusaybin gibi ilçelerin yanı sıra Şırnak il merkezinde ayaklanma denemeleri yapılmış, bilahare kırsaldaki teröristler küçük gruplar hâlinde Şırnak şehir merkezine sokularak şehirde ayaklanmaya uygun şartlar oluşturulmaya çalışılmış ve neticede 600 kişilik terörist grupla “Serhildan” adı verilen kitlesel kalkışmayla şehir ele geçirilmeye çalışılmıştır.

“**Önce bizzat “kırsaldaki teröristler” marifetiyle denediği, bilahare kırsaldaki teröristlerin şehir faaliyetleri için eğittiği YDG-H marifetiyle gerçekleştirmeye çalıştığı şehir kalkışması girişimlerini şimdi tamamen bir şehir yapılanması olan YPS ile denemeyi sürdürecektir.**

Zaman içerisinde Şemdinli vb. yerlerin kurtarılmış bölge yapılma denemeleri ayrı tutulursa ikinci büyük şehir kalkışması denemesi, 2015-2016 döneminde YDG-H öncülüğünde bölgede birçok il ve ilçe merkezinde gerçekleştirilen yukarıda zikredilen çukur-barikat terörü ve öz yönetim ilanı ile ol-

muştur. Gelişmelerden anlaşılan, PKK terör örgütünün, şehir savaşları denemelerine ilişkin ısrarını sürdüreceğidir. Önce bizzat “kırsaldaki teröristler” marifetiyle denediği, bilahare kırsaldaki teröristlerin şehir faaliyetleri için eğittiği YDG-H marifetiyle gerçekleştirmeye çalıştığı şehir kalkışması girişimlerini şimdi tamamen bir şehir yapılanması olan YPS ile denemeyi sürdürecektir.

Örgütün şehirlere yönelimde ısrarcı olmasının asıl nedeni, başlangıçta kırsalın silahlı yapılar için daha güvenli oluşuna ve kırsalda yeterli bir nüfusun bulunmasına karşın giderek kırsalda nüfusun azalması ve buradaki silahlı faaliyetlerinin de oldukça kısıtlanmış olmasıdır. Bunun yanı sıra zaman içerisinde örgüte şehirlerde de az da olsa bir destek yaratılabilmiş olması ayrıca hedeflenen ya da yıkılması planlanan devlet egemenliği ve denetiminin de esas itibarıyla şehirlerde tesis edilmiş olması bu yönelimde etkili olmuştur. Örgüt yönetiminin ifadesiyle şehre yansımayan, kent savaşına dönüşmeyen bir mücadelenin sonuç almasının mümkün olmadığı görülmüştür. Şehirlerdeki yeni denemelerin zamanını da Suriye’deki durumun stabil bir hâl alması ya da bir statüye kavuşmasıyla örgütçe buradan Türkiye’ye terörist aktarımı konumuna gelmesi ve Türkiye’de yaşanan gelişmeler belirleyecektir. Sonuç olarak terör örgütünün bu yeni denemesinin devlet tarafından düşük maliyetle üstesinden gelinebilmesi amacıyla şehir çatışmalarıyla ilgili ciddi araştırma ve bu kapsamda alınacak önlemler hayati önem kazanmıştır. ■